

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

МИХАИЛ АЛЕКСАНДРОВИЧ ШОЛОХОВ
(1905 - 1984)

Каталог изложбе

НОВИ САД, 2005

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

КАТАЛОЗИ ИЗЛОЖБИ

106

АУТОРИ КАТАЛОГА И ИЗЛОЖБЕ

Ксенија Шуловић и Александра Драпшин

Библиотека Матице српске приредила је изложбу поводом 100 година од рођења писца Михаила Александровича Шолохова. Изложба је отворена од 22. априла до 20. маја 2005. године у витринама испред свечане сале Матице српске, а коришћена је грађа из збирки Библиотеке Матице српске. Испод сваке каталошке јединице уписане су сигнатуре.

Говорити с читаоцем поштено, говорити људима истину - који пут сурову, али увек храбро, утерђивати у људским срцима веру у будућност, у властите снаге које су способне да изграде ту будућност. Бити борац за мир на целом свету и својом речју одгајати такве борце свугде где та реч допире. Уједињавати људе у њиховој природној и племенитој тежњи за напретком. Уметност поседује моћну снагу деловања на ум и срце човеково. Мислим да се уметником има право називати онај који ту снагу усмерава на стварање лепога у душама људи, на добробит човечанства.

Милошевић

*

За свој књижевни рад Шолохов је заслужио највиша признања. Године 1931. *Тихи Дон* је награђен Стаљиновом наградом првог реда, а *Узорана ледина* се 1960. нашла на списку дела овенчаних Лењиновом наградом. Нобелов комитет је 1965. године изабрао Шолохова за наредног лауреата, одавши почаст превасходно *Тихом Дону*, који се на списку за награду налазио још од 1964; ово дело је писцу обезбедило и титуле доктора филологије универзитета у Лајпцигу и доктора права универзитета "Свети Андреја" у Великој Британији.

Миливоје Јовановић, 1979

Главна и скоро једина тема Шолоховљевих књижевних дела јесте живот донских козака. У руској књижевности било је и пре Шолохова писаца који су у својим делима сликали живот, обичаје и подвиге козака. О козацима, руским и украјинским, писали су такви књижевници као што су

Гогољ и Лав Толстој, али се без претеривања може рећи да је Шолохов први у руској књижевности дао пуну и свестрану слику козачког живота. Он је то могао учинити зато што козаке није посматрао споља, већ из саме њихове средине, што је одрастао међу њима и сродио се с њима.

Радован Лалић, 1966

Велика је моћ Шолоховљеве речи. Колико је у њој људскости, дубине, лиризма и мудре једноставности! Грађански одважно и видовито писац гледа на свет и на човека. Уистину, уметник се ствара тада када утихне страх за себе и није спреман да гледа свет једнострано: он види свет очима Истине и следи га понекад чак и супротно својим жељама. А када се томе, неоспорном доказу талента, дода још један – страст борца, та добра и зла људска страст, која покреће уметника у тражењу најбољег за свој народ – рађа се велики писац.

Виктор Петелин, 2002

Нашавши се од ране младости у вртлогу историјских збивања која су стубоком промијенила живот његове домовине, Шолохов је веома рано научио да живот не проматра као пасиван гледалац, равнодушан за све што се догађа око њега. Живјети - за Шолохова је увијек значило активно судјеловати не само у животу своје породице; њему су за живот преуски оквири и самога Дона па чак и Совјетског Савеза, а да је тако, најбоље говори већ споменута популарност његових дјела која једнако узбуђују наше као и јапанске, енглеске и француске читаоце. Узбуђују их та дјела зато што зналачки говоре о животу, о његовим малим и великим тајнама, о најскровитијим његовим странама вјечнога постојања које живот открива само ономе тко хоће да од њега научи.

Марија Витрисал-Мулић, 1966

У почетку је изгледало да ће први том "Тихог Дона" односно његов аутор наићи на знатне тешкоће. Чланови редакцијског колегијума дошли су до закључка да Шолоховљевом делу недостаје политичка заштреност и да козачки живот пре првог светског рата не представља тему вредну романсијерове и читаоачеве пажње. Чему те слике са подручја свакодневице донских козака? Напослетку, оне су и преопширне... У сваком случају часопис не би могао уступити "Тихом Дону" толики простор. Дошле би у обзир две могућности: одбацити рукопис или објавити га са знатним скраћењима.

Ипак, то мишљење није значило и коначну одлуку саме редакције месечника. О роману "Тихи Дон" требало је да се изјасни и почасни уредник "Октябра" Александар Серафимович. Рукопис је однет знаменитом прозаику, аутору уводне речи за "Приче са Дона". Нека он оцени дело писца који је пре две-три године представљао "једва приметну тачку на простору књижевности", а сада нуди овако обимну прозу.

Серафимович је прочитао рукопис и, одушевљен, препоручио члановима да га објаве што пре - и без икаквих скраћења. У четири свеске (јануар-април 1928. године) донео је "Октјабр" почетну књигу романа - епа о Тихом Дону.

Лав Захаров, 1967

Народна мисао, изражена кроз старинске козачке песме, смештене као епитаф роману, умногоме одређује идејну концепцију *Тихог Дона*. Народна поезија, као оличење духовне културе народа, повезана је са његовом историјом. Обраћајући се кроз народну поезију, Шолохов се обраћао историји и духовној култури и повезивао народну реч, као оваплоћење мисли и расположења, са процесима који су се одигравали у свести народа за време два рата и револуције.

Виктор Гура, 1980

Револуција је основна тема и матични ток овог романа - реке. Али "Тихи Дон" није само књига о револуцији, "Тихи Дон" је - сав живот, цела амплитуда људске судбине. Мислим да пре свега у томе треба видети залог за атрибут велико дело. Говорити о "Тихом Дону" значи говорити о природи, земљи, историји, традицији, етици, фолклору, ритусу, страсти живљења, љубави, жени, лепоти, скали људске личности, срећи, поразу, случају, промашености, старости, смрти. Цео трактат могао би се посветити само козачкој сабљи, застави пуковској, георгијевском крсту и његовој чари над козаковом душом, сновима, симболима, гробу, степи.

Милосав Бабовић, 1963

У наслову је дат најопштији тајновити смисаони план синтагме "тихий Дон". Он је преузео из фолклора, о чему сведочи лирски епиграф од две старе козачке песме, са готово потпуном а уз то још и архаичном парадигмом: тихий Дон, тиха Дона, тиху Дону...

Око овог народно-поетског наслова - тајновите загонетке - попут орнамента свијају се два венца од двеју старих козачких песама, исплетена од метафора и антропоморфизама; лоровов и трнов венац - а у част козачке прошле славе која је скупо плаћена на бојном пољу. Захваљујући овом двоструком венцу тајновити смисао наслова почиње лагано да се одмотава, поступно - из поглавља у поглавље, све до самога краја.

Бранимир Човић, 2002

Ми смо *Тихом Дону* пришли као песничком делу, као уметности оствареној речима. То, дакако, не значи да смо заборавили његову вредност за историју. Напротив, ми сматрамо да не греше они који истичу да су велика књижевна дела, од Илијаде преко Дон кихота до Људске комедије, Рата и мира и, рецимо, Тихог Дона, најаутентичнија, најраскошнија, најконкретнија и у исти мах најуниверзалнија, најосмишљенија повест човечанства.

Драгољуб Драган Недељковић, 1967

Шолохов се није лако довиною свога положаја. Његова каријера, ма како нам се чинила бриљантном, бијаше мучна. Рекох: самоук који је потекао, израстао из примитивне и веома специфичне околине, није се лако афирмирао. Нападали су га, штовише, негирали љевичарски артисти и љевичарски политичари. Први му приговараху да није књижевни новатор (што је тачно), други да је конзервативан као и његови донски козаци (што је такођер тачно, јер се Шолохов никада није отуђио од свог завичаја па је регионалан, емоционално везан уз родну грудну, свим компромисима у пркос). Да, Шолохов није књижевни новатор, није модернист, али то не мора бити приговор. Солидни реализам како га он схваћа или не схваћа, баштина је руске, европске, а могао бих рећи и свјетске књижевности. Да је разапет између старог и новог, такођер је истина. Но да се знао извући из тога процјепца, искрено и - готово бих рекао - поштено, такођер се не може порећи.

Иво Хергешић, 1969

Шолохов је у совјетској књижевности и у свету признати виртуоз пејзажа; нарочито степа и Дон заузимају значајно место у структури *Тихог Дона*. Може се рећи да се све одиграва на позадини, на фону степе. За житеље Татарског, Вјошенске и других станица степа није само географски појам него рођена грудна, завичај, тло на коме се рађа и умире, где мукотрпан рад иде упоредо с кратким часовима злехуде среће. Степа је ту судбина од које се никуд не може.

Петар Митропан, 1985

Михаил Шолохов је један од најпознатијих и најпопуларнијих писаца нашег времена. Његово стваралаштво се уградило у темеље руске совјетске књижевности и отуда зрачи својим необичним вредностима. Настављајући најбоље традиције руске и европске класичне књижевности 19. века, Шолохов је обогатио савремену светску уметност језичког израза новим идејама и новим изражајним могућностима. Феномен Шолохова привлачио је пажњу многих истраживача у пишчевој отаџбини који су се трудили да продру у његову суштину и да га сагледају кроз време.

Витомир Вулетић, 1981

Михаил Шолохов је рођен 24. маја 1905. године на Дону, у сеопету Кружилин. Овај заселак, смештен у степи, на шеваром обраслој речици Чорнаја, између две веће реке Дон и Чир, имао је тада осамдесет и четири куће. Сачувана је (наравно, и обновљена) више него скромна кућица (козачки назив "курењ") у којој је мали Миша први пут угледао светлост дана: ниска, окречена у бело, грађевина од дрвета и блата, с два малена прозорчића и кровом покривеним розозом. Унутар тарабом ограђеног дворишта тополе и багрење, неколико воћака. Иза њих непрегледна степа.

Богдан Косановић, 1994

ДЕЛА

1. Они су се борили за отаџбину / Михаил Шолохов. - Београд : Култура, 1945. - 155 стр.
I 33779
2. Узорана ледина. Књ. 1 / Михаил Шолохов. - Београд : Култура, 1945. - 392 стр., [1] лист с ауторовом сликом
II 7126
3. Tihi Don. Knj.1 / Mihail Šolohov. - 1. izd. - Zagreb : Kultura, 1946. - 434 str.
II 7184/1
4. Uzorana ledina. Knj. 1 / Mihail Šolohov. - Zagreb : "Vjesnik narodnog fronta Hrvatske", 1946. - 248 str.
III 5024
5. Фома Гордеев / М. Горький. - Москва : ОГИЗ, Государственное издательство художественной литературы, 1946. - 210 стр.
I 200453
6. Neuland unterm Pflug / Michail Scholochow. - 2. Aufl. - Berlin : SWA-Verlag, 1947. - 399 str.
JII II 170
7. Слово о родине / Михаил Шолохов. - Москва : Правда, 1948. - 31 стр.
I 200665
8. Új barázdát szánt az eke / Mihail Šolohov. - Noviszád : Bratsztvo-Jedinsztvo, 1949. - 355 str.
II 162939
9. Tihi Don / M. Šolohov. - Sarajevo : Narodna prosvjeta, 1954. - 2 knj.
II 431014/1-2
10. Emberi sors / Mihail Šolohov. - Budapest : Magyar Helikon, 1957. - 156 str.
II 164032
11. Idegen vér / Mihail Šolohov. - Budapest : Európa Kiadó, 1957. - 192 str.
II 163252

12. Приче с Дона / Михаил Шолохов. - Букурешт : Руска књига, 1957. - 125 стр.
 II 419582
13. Приче са Дона / Михаил Шолохов. - Београд : Нолит, 1958. - 432 стр.
 I 12546
14. Тихи Дон / Михаил Шолохов. - Београд : Просвета, 1959. - 2 књ.
 II 429686/1-2

15. Uzorana ledina / Mihail Šolohov. - Titograd : Grafički zavod, 1960. - 2 knj.
 II 18985/1-2
16. Feltört ugar / Solohov. - [Budapest] : Szépirodalmi Könyvkiadó, 1962. - 2 knj.
 I 155268/1-2
17. Csendes Don. 1. / Mihail Solohov. - 4. kiad. - Budapest : Európa, 1962. - 655 str.
 II 162945
18. Човекова судбина / М. А. Шолохов. - Београд : Народна књига, 1962. - 227 стр.
 II 21095
19. Čovekova sudbina i druge pripovetke / М. А. Šolohov. - Београд : Rad, 1964. - 133 стр.
 I 12228

20. Донски раскази / Михаил Шолохов. - Скопје : Култура, 1965. - 224 стр.
II 28212
21. Uzorana ledina / Mihail Šolohov. - Sarajevo : Svjetlost, 1965. - 666 str.
II 28164
22. Donske pripovijetke / Mihail Šolohov. - Sarajevo : Svjetlost, 1966. - 207 str.
I 17288
23. Тихи Дон. 1 / Михаил Шолохов. - Београд : Просвета, 1966. - 877 стр., [1] лист са ауторовом сликом
II 30389/1
24. Pripovetke ; Ljudska sudbina / Mihail Šolohov. - Beograd : Kultura, 1967. - LIX, 476 str.
II 32805/1
25. Priče sa Dona / Mihail Šolohov. - Beograd : Mlado pokolenje, 1967. - 198 str.
II 36296
26. Tihi Don. 1 / Mihail Šolohov. - Maribor : Obzorja, 1967. - 876 str.
II36284/1
27. Tihi Don / Mihail Šolohov. - Beograd : Kultura, 1967. - 2 knj.
II 32805/3/1-2
28. Tihi Don / Mihail Šolohov. - Sarajevo : Svjetlost, 1967. - 2 knj.
II 35643/1-2
29. Uzorana ledina / Mihail Šolohov. - Beograd : Kultura, 1967. - 660 str.
II 32805/2
30. Človekova usoda / Mihail Šolohov. - Ljubljana : Mladinska knjiga, 1973
II 55319
31. Судьба человека / Михаил Шолохов. - Москва : ДОСААФ СССР, 1976. - 47 стр.
II 211827
32. Pripovijetke / Mihail Šolohov. - Sarajevo : Svjetlost, 1977
II 67438

33. Tihi Don. 1 / Mihail Šolohov. - V Ljubljani : Cankarjeva založba, 1977. - 4 knj.
II 68266/1-4
34. Fati i njeriut / Mihail Šolohov. - Prishtinë : Rilindja, Redaksia e botimeve, 1978. - 68 str.
II310499
35. Oni su se borili za domovinu / Mihail Šolohov. - Sarajevo : Svjetlost ; Zagreb : "August Cesarec", 1979
II 74901
36. Pripovijetke / Mihail Šolohov. - Sarajevo : Svjetlost ; Zagreb : "August Cesarec", 1979. - 2 knj.
II 74899/1-2
37. Tihi Don / Mihail Šolohov. - Sarajevo : Svjetlost ; Zagreb : "August Cesarec", 1979. - 4 knj.
II 74900/1-4
38. Uzorana ledina / Mihail Šolohov. - Beograd : Slovo ljubve, 1979. - 697 str.
II 76471
39. Uzorana ledina / Mihail Šolohov. - Sarajevo : Svjetlost ; Zagreb : "August Cesarec", 1979. - 2 knj.
II 74898/1
40. Разорана целина. Књ. 1 / Михаил Шолохов. - Скопје : Македонска книга : Култура : Мисла : Наша книга, 1980. - 437 стр.
II 79804/1
41. Слово о родине / М. Шолохов. - Москва : Советская Россия, 1980. - 430 стр.
II 208406
42. Тихиот Дон. Књ. 1 / Михаил Шолохов. - Скопје : Македонска книга : Култура : Мисла : Наша книга, 1980. - 415 стр.
II 79805/1
43. Uzorana ledina / Mihail Šolohov. - Zagreb : Liber, 1980. - 764 str.
II 80955
44. Тихиот Дон. Књ. 1 / Михаил Шолохов. - Скопје : Македонска книга, 1981. - 415 стр.
II 81907/1

45. Живая сила реализма / Михаил Шолохов. - Москва : Советская Россия, 1983. - 138 стр.
I 202062
46. Они сражались за родину ; Судьба человека ; Слово о родине / Михаил Шолохов. - Москва : Художественная литература, 1983. - 205 стр.
I 207359
47. Они сражались за родину ; Судьба человека / Михаил Шолохов. - Днепропетровск : Промінь, 1984. - 228 стр.
II 207514
48. Они сражались за родину ; Наука ненависти ; Судьба человека / Михаил Шолохов. - Москва : Советский писатель, 1985. - 285 стр.
II 207431
49. Судбината на човекот / Михаил Шолохов. - Скопје : Култура : Мисла : Македонска книга : Наша книга, 1986. - 42 стр.
II 99549
50. Tihi Don / Mihail Šolohov. - 3. izd. - Beograd : Nolit ; Moskva : Raduga, 1988. - 3 knj.
II 407720/1-3
51. Čovjekova sudbina / Mihail Šolohov. - Sarajevo : Svjetlost, 1988. - 240 str.
II 407116
52. Izabrane pripovijetke / Mihail Aleksandrovič Šolohov. - [4. izd.]. - Sarajevo : "Veselin Masleša", 1989. - 248 str.
II 409604
53. Тихи Дон. 1 / Михаил Шолохов. - Београд : Рад, 1989. - 428 стр.
II 409666/1
54. Тихи Дон / Шолохов. - Београд : Гутенбергова галаксија ; Ваљево : Ваљевска штампарија, 1997. – 2 књ.
II 446490/1-2
55. Тихий Дон / Михаил Шолохов. - Москва : ЭКСМО-Пресс, 1997. - 2 књ.
II 210661/1-2

56. Тихи Дон. Књ. 1 / Михаил Шолохов. - Београд : Завод за уџбенике и наставна средства, 1998. - 408 стр.
 П 434639/1
57. Тихи Дон / Михаил Шолохов. - Београд : Народна књига-Алфа, 1999. - 359 стр.
 П 446010
58. Tihí Don / Mihail Šolohov. - Novi Sad : Vega media, 2005. - 2 knj.
 П 462072/1-2

ЛИТЕРАТУРА

59. Био-библиографски подаци о Михаилу Шолохову / Живорад П. Јовановић. У: Стремљења. - Год. 6, бр. 6 (новембар-децембар 1965), стр. 562-566.
 П I 498
60. Mihail Šolohov / Marija Vitrisal-Mulić. - Zagreb : Stvarnost, 1966. - 46 str.
 П 28523
61. Шолохов Михаил Александрович / [составитель Михаил Андриасов. - Москва : Правда, 1966. - 318 стр., [40] стр. табли
 П 204676
62. Jugoslavenske književnosti i djela Mihaila Šolohova / Aleksandar Flaker. У : Kolo. – God. 5, br. 10 (Zagreb, 1967), str. 245-254.
 П I 540
63. О "Tihom Donu" Mihaila Šolohova / Dragoljub-Dragan Nedeljković. - Sarajevo : Zavod za izdavanje udžbenika, 1967. - 171 str.
 П 35258
64. Пут Михаила Шолохова ; Ствараоци и остварења / Лав Захаров. - Пожаревац : Браничево, 1967. - 97 стр., [1] лист са сликом М. Шолохова
 П 36329

65. Mihail A. Šolohov / Ivo Hergešić. U : Književni nobelovci. – Zagreb : Radio-Televizija Zagreb, 1969. – Str. 169-178.
II 43855
66. Песници и револуција / Милосав Бабовић. - Београд : Слобода, [б. г.]. - 316 стр.
II 22179
67. Класици руске совјетске књижевности о "Тихом Дону" Михаила Шолохова / Богдан Косановић. У : Годишњак Филозофског факултета. – Год. 20, књ. 18, бр 1 (1975). – стр. 363-380.
II 1037
68. "Тихий Дон" сражається / Константин Прийма. - 2. изд., исправљено и допуњено. - Москва : Советская Россия, 1975. - 540 стр., [16] стр. табли
III 204684
69. Статје и истраживања / Михаил Шолохов. - Москва : Художественная литература, 1975. - Стр. 324
II 206645
70. Библиографија прилога о Михаилу Шолохову на српскохрватском језику / Дојчило Рудан. У: Зборник за славистику. – Год. 11 (1976), стр. 183-191.
II 3190
71. Трагично и комично у "Донским приповеткама" Михаила Шолохова / Богдан Косановић. У : Зборник за славистику. – Год. 14 (1978), стр. 43-74.
II 3190
72. Как создавался "Тихий Дон" / В. Гура. - Москва : Советский писатель, 1980. - 439 стр.
II 206954
73. Mihail Šolohov u srpskoj i hrvatskoj kritici / Vitimir Vuletić. - Novi Sad : Institut za strane jezike i književnosti Filozofskog fakulteta, 1981. - 173 str.
III 71504
74. С веком наравне / Константин Прийма. - Ростов на Дону : Ростовское книжное издательство, 1981. - 220 стр., [8] стр. с таблама
II 207199

75. Прихваћен од читалаца / Богдан Косановић. У : Дневник.
– Год. 43, бр. 12537 (23. март 1984), стр. 13
П V 510
76. The authorship of The Quiet Don / Geir Kjetsaa [et al.]. -
Oslo : Solum Forlag A. S. ; Atlantic Highlands : Humanities
Press, 1984. - 153 str.
Ш 290902
77. Михаил Шолохов / В. Л. Матвеевич. - Москва :
Художественная литература, 1985. - 348 стр., [16] стр. с
таблама
П 207591
78. Михаил Шолохов / Виктор Петелин. - Москва :
Советский писатель, 1986. - 397 стр., [32] стр. с таблама
П 207666
79. Поетика стваралаштва Михаила Шолохова : зборник
реферата са Међународног симпозијума Београд – Нови
Сад, 18-20. април 1985. – Нови Сад : Филозофски
факултет, Институт за стране језике и књижевности, 1986.
– 199 стр.
Ш 88414
80. Michail Šolochov v slovenskej literatúre / zostavila Anna
Šourková. - [1. vyd.]. - Martin : Matica slovenská, 1987. - 152
str.
Ш 236552
81. Трагично у делу Шолохова / Богдан Косановић. - Нови
Сад : Књижевна заједница Новог Сада : Институт за
стране језике и књижевности, 1988. - 222 стр.
Ш 423443
82. Расправе из руске књижевности / Богдан Косановић. -
Нови Сад : Прометеј : Филозофски факултет, 1994. - 334 стр.
П 12583
83. Рука судьбы / Иван Жуков. - Москва : Воскресенье, 1994.
- 254 стр., [30] стр. с таблама (фотогр.)
П 209566
84. Из творческого наследия русских писателей XX века /
[редактор Н. А. Грознова]. - Санкт-Петербург : Наука,
1995. - 499 стр., [4] стр. с таблама
Ш 206053

85. Тайная жизнь Михаила Шолохова / Валентин Осипов. - Москва : Либерия : Раритет, 1995. - 413 стр.
П209511
86. Шолохов на изломе времени / [составитель В. В. Петелин]. - Москва : Наследие, 1995. - 253 стр.
П 209498
87. Драмски понори Михаила Шолохова / Витомир Вулетић. У: Руске књижевне теме / Витомир Вулетић. - Београд : Светлосткомерц, 1996. - стр. 231-242.
П427126
88. Тајне живота и стваралаштва / Богдан Косановић. - Сремски Карловци : Кровови, 1999. - 283 стр.
П 439284
89. Жизнь Шолохова / Виктор Петелин. - Москва : Центрополиграф, 2002. - 293 стр., [32] стр. с таблама (фотогр.)
П 211914
90. Књижевне паралеле / Бранимир Човић. - Београд : Ведес, 2002. - 274 стр.
П 432770

ФАКСИМИЛИ И ФОТОГРАФИЈЕ

91. Михаил Александрович Шолохов
92. Родна кућа Михаила Шолохова у Кружилину
93. Михаил Шолохов са мајком, 1909
94. Писмо Михаила Шолохова Х. В. Ермакову писано у Москви 6. априла 1926. године
95. Михаил Шолохов са супругом Маријом Петровном и децом, 1940
96. Михаил Шолохов приликом доделе Нобелове награде у Штокхолму, 1965

МИХАИЛ АЛЕКСАНДРОВИЧ ШОЛОХОВ
1905 - 1984

Издавач

Библиотека Матице српске
Нови Сад
Матице српске 1

Уредник

Миро Вуксановић

Аутори Каталога

Ксенија Шуловић и Александра Драпшин

Припрема

Ксенија Шуловић
Оливера Михајловић

Умножавање

Станислава Николић

Повез

Милорад Родић

Тираж

50 примерака